

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ САВЕТУ СУДСТВА

Члан 1.

У Закону о Високом савету судства („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10 и 88/11), назив члана и члан 6. мењају се и гласе:

„Председник и заменик председника Савета

Члан 6.

Председника и заменика председника Савета бира и разрешава Савет из реда судија чланова Савета, тајним гласањем, већином гласова свих чланова, на начин прописан Пословником о раду Савета (у даљем тексту: Пословник).

Председник Савета представља Савет, руководи његовим радом и врши друге послове у складу са законом.

Заменик председника Савета обавља послове председника у случају његовог одсуства или спречености.”.

Члан 2.

Члан 7. брише се.

Члан 3.

У члану 9а став 2. мења се и гласи:

„Изборни члан Савета, поред разлога из става 1. овог члана, обавезно се удаљује са те функције и када је због изгласавања неповерења изборном члану Савета предложено његово разрешење Народној скупштини, а изборни члан Савета из реда судија и када је удаљен са судијске функције.”.

Члан 4.

У члану 9б став 2. мења се и гласи:

„Члан Савета удаљује се са те функције до укидања притвора, док траје удаљење са судијске функције, до окончања поступка за разрешење са функције члана Савета или окончања кривичног поступка за дело због кога може бити разрешен са функције члана Савета.”.

Члан 5.

Називи чл. 14. до 16. и чл. 14. до 16. мењају се и гласе:

„Начин рада

Члан 14.

Седнице Савета су јавне.

Савет може да одлучи да ради у седници затвореној за јавност, у складу са Пословником.

Седнице Савета сазива председник по сопственој иницијативи или на предлог најмање три члана Савета.

Савет може да одржи седницу уколико је присутно најмање шест чланова Савета.

Стална радна тела

Члан 15.

Савет образује стална радна тела за посебне области из своје надлежности.

Образовање, састав и начин рада сталних радних тела ближе се уређује Пословником.

Повремена радна тела

Члан 16.

Савет може посебном одлуком да образује повремена радна тела, ради разматрања појединих питања из своје надлежности и давања предлога, мишљења и стручних образложења.

Одлуком о образовању повременог радног тела одређује се састав, послови за које се тело образује, време на које се образује, рокови у којима подноси извештај о свом раду и друга питања везана за његов рад.

Начин рада повремених радних тела ближе се уређује посебним актима тих тела.”.

Члан 6.

У члану 18. став 2. после речи: „Службеном гласнику Републике Србије” додају се речи: „и на интернет страници Савета”.

Члан 7.

У члану 19. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Годишњи извештај о раду објављује се на интернет страници Савета.”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 8.

У члану 21. став 2. после речи: „Службеном гласнику Републике Србије” додају се речи: „и на интернет страници Савета”.

У ставу 4. после речи: „чланова Савета” додају се запета и речи: „а у случају престанка функције пре истека мандата у року од 30 дана од дана престанка функције”.

Члан 9.

У члану 23. став 3. мења се и гласи:

„Седница свих судија једног суда може да предложи само једног кандидата, осим седнице свих судија суда са територије аутономних покрајина, која поред кандидата за члана Савета из члана 22. ал. друга до четврта овог закона може да предложи и кандидата за члана Савета из члана 22. алинеја

пета овог закона. На седници свих судија, о предложеним кандидатима, гласа се тајно.”.

Члан 10.

Назив члана 24. мења се и гласи: „Бирачко право и бирачки списак”.

У члану 24. став 3. речи: „са сталном судијском функцијом” бришу се.

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Изборна комисија утврђује и припрема бирачки списак за свако изборно место. Бирачки спискови се закључују 15 дана пре одржавања избора.”.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

Став 6. мења се и гласи:

„Судија са територије аутономних покрајина, поред кандидата са листе кандидата из става 5. овог члана, гласа и за кандидата са листе кандидата за судове са територије аутономних покрајина.”.

Члан 11.

После члана 30. додају се назив члана и члан 30а који гласе:

„Представљање кандидата

Члан 30а

Савет, у року од седам дана од дана утврђивања листе кандидата, је дужан да омогући сваком кандидату да на интернет страници Савета изнесе податке из свог личног и професионалног живота и ставове о питањима из надлежности Савета.”.

Члан 12.

У члану 31. став 2. после речи: „времену одржавања избора” додају се запета и речи: „као и о начину превоза до бирачких места који ће бити организован о трошку судова”.

У ставу 3. речи: „судовима одређеним од стране Изборне комисије” замењују се речима: „апелационим судовима”.

После става 3. додају се ст. 4. до 9. који гласе:

„Судије гласају на бирачком месту у апелационом суду на чијем се подручју налази суд у коме врше судијску функцију.

Судије основних, виших и апелационих судова гласају на бирачком месту у апелационом суду на чијем подручју се налази суд у коме врше судијску функцију.

Судије Врховног касационог суда гласају у Апелационом суду у Београду.

Судије прекршајних судова гласају у одељењу Прекршајног апелационог суда на чијем се подручју налази прекршајни суд у коме врше судијску функцију, а судије Прекршајног апелационог суда у седишту Прекршајног апелационог суда.

Судије привредних судова гласају у Привредном апелационом суду.

Судије Управног суда гласају у седишту Управног суда.”.

Члан 13.

После члана 33. додају се назив члана и члан 33а који гласе:

„Поступак после гласања

Члан 33а

По завршеном гласању бирачки одбор констатује број неупотребљених листића, утврђује број важећих и неважећих гласачких листића и број гласова који је на том бирачком месту добио сваки од кандидата, о чему сачињава записник.

Неважећим се сматра непопуњен гласачки листић, листић на коме је заокружено више од једног кандидата или листић који је попуњен тако да се не може утврдити за ког се кандидата гласало.

Бирачки одбор ставља у посебне омоте неупотребљене, неважеће и важеће гласачке листиће и заједно са потписаним записником о резултатима гласања, доставља Изборној комисији.

Ако се утврди да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја судија који су гласали, бирачки одбор се распушта и именује се нови, а гласање на том бирачком месту се понавља у року од седам дана.”.

Члан 14.

У члану 39. после става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Престанак функције изборног члана, Савет констатује на првој наредној седници.”.

Члан 15.

Назив Главе V. и Глава V. мењају се и гласе:

„V. РАЗРЕШЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЧЛАНА

Разлози

Члан 41.

Изборни члан Савета се разрешава функције пре истека времена на које је изабран ако функцију члана Савета не врши у складу са Уставом и законом, односно ако буде правноснажно осуђен за кривично дело на безусловну казну затвора или за кривично дело које га чини недостојним за вршење функције члана Савета.

Разрешење због осуде за кривично дело

Члан 42.

Предлог за разрешење због правноснажне осуде за кривично дело на безусловну казну затвора, односно за кривично дело које га чини недостојним за вршење функције члана Савета, Савет доноси на првој наредној седници и доставља га Народној скупштини, у року од 15 дана од дана достављања правноснажне пресуде.

Иницијатива за разрешење

Члан 43.

Иницијативу за разрешење изборног члана Савета, ако функцију члана Савета не врши у складу са Уставом и законом, може поднети сваки члан Савета или овлашћени предлагач из члана 23. став 2. овог закона.

Иницијатива мора бити образложена.

Основаност иницијативе

Члан 44.

Савет ће по пријему иницијативе омогућити члану Савета чије се разрешење иницира, да се о наводима иницијативе изјасни у року од три дана.

Савет доноси одлуку о основаности иницијативе за разрешење у року од седам дана од дана протеча рока из става 1. овог члана.

Ако оцени да иницијатива за разрешење није основана, Савет обавештава о томе подносиоца иницијативе, писменим путем у року од седам дана од дана доношења одлуке из става 2. овог члана.

Ако оцени да је иницијатива за разрешење основана, Савет покреће поступак за разрешење у року од седам дана од дана доношења одлуке из става 2. овог члана.

Изборни члан Савета чије разрешење је иницирано не учествује у оцењивању основаности иницијативе.

Предлог за разрешење

Члан 45.

Предлог за разрешење изборног члана Савета из реда судија може поднети најмање 20% од укупног броја судија који, у складу са чланом 24. ст. 5. и 6. овог закона, имају право гласа при избору изборног члана Савета, према врсти и степену суда из којег је, у складу са чланом 22. овог закона, биран изборни члан чије се разрешење предлаже.

Предлог за разрешење изборног члана Савета из реда адвоката може поднети најмање 20% од укупног броја адвоката уписаних у именик адвоката Адвокатске коморе Србије и адвокатских комора у њеном саставу.

Предлог за разрешење изборног члана Савета из реда професора правног факултета може поднети најмање 20% од укупног броја декана правних факултета.

Предлог за разрешење члана Савета мора бити образложен и садржати разлоге из члана 41. овог закона.

Покретање поступка

Члан 46.

Поступак за разрешење члана Савета покренут је када Савет прихвати иницијативу, односно када је поднет предлог за разрешење.

У случају из става 1. овог члана, Савет покреће поступак изјашавања о поверењу и обавештава о томе Изборну комисију и овлашћене предлагаче чланова Савета из реда адвоката и професора.

Поступак за разрешење спроводи се у року од 30 дана од дана покретања поступка.

Поступак пред Саветом

Члан 46а

Савет ће, у поступку који је уређен Пословником и задовољава захтеве правичног суђења, омогућити члану Савета против кога је покренут поступак разрешења да се на седници усмено изјасни о чињеницама од значаја за одлуку о разрешењу.

Савет ће, након спроведеног поступка, донети образложену одлуку о основаности иницијативе, односно образложено мишљење о предлогу за разрешење и доставити их члану Савета против кога је покренут поступак, као и подносиоцу иницијативе, односно предлога за разрешење.

Одлука о основаности иницијативе, односно образложено мишљење о предлогу за разрешење, објављују се на интернет страници Савета.

Изјашњавање о поверењу

Члан 46б

О поверењу изборном члану Савета из реда судија изјашњавају се судије, у складу са чланом 24. ст. 5. и 6. овог закона, тајним гласањем.

На поступак гласања о поверењу сходно се примењују одредбе чл. 31. до 34. овог закона.

Изборном члану Савета је изгласано неповерење ако је гласало најмање две трећине судија који имају право гласа, а већина њих се изјаснила за разрешење.

О основаности разлога за разрешење изборног члана Савета из реда адвоката, односно професора правног факултета изјашњавају се њихови овлашћени предлагачи, на начин и по поступку за избор тих чланова Савета.

Одлука о разрешењу

Члан 46в

У случају изгласавања неповерења изборном члану, Савет, односно предлагачи из члана 46б став 4. овог закона предлажу Народној скупштини разрешење изборног члана Савета коме је неповерење изгласано.

У доношењу предлога из става 1. овог члана не учествује члан Савета о чијем се разрешењу одлучује.

Савет обуставља поступак за разрешење изборног члана Савета у року од осам дана од дана пријема изјашњења о основаности разлога, ако изборном члану Савета није изгласано неповерење. Поступак по предлогу за разрешење се против истог изборног члана Савета, не може поново водити у наредних шест месеци од дана изјашњавања о поверењу.

Одлуку о разрешењу, на основу предлога из става 1. овог члана, доноси Народна скупштина.”.

Члан 16.

У члану 22. алинеја четврта, члану 23. став 4, члану 35. став 2. и члану 38. став 2. речи: „Вишег прекршајног” замењују се речима: „Прекршајног апелационог”.

Члан 17.

Изборни чланови Савета изабрани у складу са Законом о Високом савету судства („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10 и 88/11), обављају ту функцију до истека мандата за који су изабрани.

Члан 18.

Председник и заменик председника Савета биће изабрани, у складу са овим законом, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 19.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства садржан је у одредбама чл. 153. и 154. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да се законом уређују поједина питања које се односе на положај, састав, избор чланова и надлежност Високог савета судства.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење Закона саржан је у потреби усклађивања Закона о Високом савету судства са изменама Закона о уређењу судова и Закона о судијама из новембра 2013. године, као и у реализацији Акционог плана за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године.

Најзначајније новине садржане у Закону су унапређење транспарентности рада Високог савета судства, уштеда средства за рад, унапређење изборног процеса за избор изборних чланова, при чему предлагачи предлажу само по једног кандидата за избор у Народној скупштини, чиме се ограничава утицај политике на избор изборних чланова и унапређење одговорности изборних чланова кроз увођење посебног поступка за изгласавање неповерења.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбама чл. 1. и 2. Закона мењају се чл. 6. и 7. Закона о Високом савету судства, који садрже одредбе о председнику и заменику председника Савета, на тај начин што се предвиђа да се председник Високог савета судства бира члан Савета из реда судија чланова, за разлику од важећег решења према коме је председник Врховног касационог суда истовремено и председник Високог савета судства.

Одредбама чл. 3. и 4. Закона прецизирају се одредбе чл. 9а и 9б Закона о Високом савету судства које се односе на удаљење са функције члана Савета. Новина се састоји у томе што је као разлог за удаљење предвиђен и разлог због покретања поступка за разрешење изборног члана Савета по посебном поступку који је предвиђен у члану 15. Закона.

Одредбом члана 5. Закона мењају се чл. 14. до 16. Закона о Високом савету судства, које уређују начин рада Савета, као и његова стална и повремена радна тела. У циљу унапређења јавности рада Високог савета судства, а за разлику од важећег законског решења, измењеном одредбом члана 14. Закона о Високом савету судства, предвиђено је да су седнице Савета јавне изузев ако Савет не одлучи другачије. Поред тога, ради усклађивања са Законом о судијама, извршење су измене одредаба чл. 15. и 16. Закона о Високом савету судства, које уређују стална и повремена радна тела Савета. Измењеном одредбом члана 15. Закона о Високом савету судства дата је могућност Савету да, за разлику од важећег законског решења, образује и друга радна тела за посебне области из своје надлежности, док је измењеном одредбом члана 16. Закона о Високом савету судства прецизирана садржина одлуке о образовању повремених радних тела Савета. Предвиђено је да се

одлуком о образовању повременог радног тела одређује његов састав, послови за које се тело образује, као и рокови у којима подноси извештај Савету о свом раду, а да начин рада буду ближе уређен посебним актима тих тела.

Одредбама чл. 6. до 8. Закона допуњују се чл. 18, 19. и 21. Закона о Високом савету судства. За разлику од важећег законског решења, уводи се обавеза да се на интернет страници Савета објављују Годишњи извештај о раду Савета, Пословник о раду Савета и друга општа акта, као и Одлука о отпочињању поступка за предлагање кандидата за избор изборних чланова Савета.

Одредбама чл. 10. до 12. Закона прецизирају се одредбе Закона о Високом савету судства које уређују изборни поступак за избор изборних чланова Савета. Најзначајније новине представљају проширење бирачког права на све судије, као и прописивање обавезе утврђивања бирачког списка за избор изборних чланова из реда судија, који се закључују 15 дана пре одржавања избора. Чланом 11. Закона у Закон о Високом савету судства додаје се нови члан 30а, којим је прописана обавеза Савета да омогући кандидатима представљање на интернет страници Високог савета судства. Чланом 12. Закона измењен је члан 31. Закона о Високом савету судства, на тај начин што је предвиђено да се гласање обавља на бирачким местима у апелационим судовима, чиме се постиже већа тајност изборног процеса.

Чланом 13. Закона у Закон о Високом савету судства додаје се нови члан 33а, који уређује поступак после гласања. Овом допуном детаљно је прописан изборни поступак који спроводе бирачки одбори и Изборна комисија после завршеног гласања.

Чланом 14. Закона допуњује се члан 39. Закона о Високом савету судства, на тај начин што је предвиђено да се престанак функције изборног члана констатује на првој наредној седници Високог савета.

Чланом 15. Закона мењају се одредбе Главе V. Закона о Високом савету судства која уређује разрешење изборног члана Савета. Најзначајнију новину представља могућност да предлог за разрешење изборног члана Савета из реда судија поднесе 20% судија са листе судија који су изабрали тог члана Савета. После поступка пред Саветом, који даје мишљење о предлогу за разрешење, спроводи се поступак изјашњавања о поверењу изборног члана, који се спроводи по поступку предвиђеном за избор. У случају да је изгласано неповерење изборном члану Савета, Савет предлаже Народној скупштини разрешење изборног члана које не неповерење изгласано. У случају да изборном члану није изгласано неповерење, Савет обуставља поступак за разрешење у року од осам дана, при чему се нови поступак за разрешење против истог изборног члана не може поново водити у наредних шест месеци од дана изјашњавања о поверењу. Исто решење је предвиђено и за изборне чланове Савета из реда адвоката и професора правног факултета.

Одредбом члана 16. врши се усклађивање назива другостепеног прекршајног суда са Законом о уређењу судова.

Одредбе чл. 17. до 19. Закона су прелазне и завршне одредбе. Члан 17. Закона предвиђа да изборни чланови Савета који су изабрани у складу са важећим законом настављају да обављају ту функцију до истека мандата за који су изабрани. Имајући у виду измене одредба које се односе на председника и заменика Високог савета судства, чланом 18. Закона је предвиђено да ће избор новог председника и заменика председника Савета извршити у року од 30 дана од дана ступања на Закона на снагу. Члан 19. Закона представља одредбу о ступању Закона на снагу, при чему је предвиђено

да ће закон ступити на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.